

Studiedagen over VLIF en innovatie

Op vrijdag 19 februari 2016 organiseerde het Vlaams Ruraal Netwerk een studiedag over 'VLIF en innovatie' in West-Vlaanderen. Woensdag 24 februari herhaalden we deze studiedag in de provincie Antwerpen. We informeerden de aanwezigen over de stand van zaken van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Ook de PDPO III-maatregel 'Steun voor de oprichting en werking van EIP-operationele groepen' kwam aan bod. EIP staat voor "European Innovation Partnership". Met deze studiedag richtte het Vlaams Ruraal Netwerk zich enerzijds naar landbouwers en anderzijds naar personen die werken rond het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020. Deze studiedag kaderde binnen het strategisch thema 'inzetten op kennis, opleiding en innovatie' van PDPO III.

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

Het VLIF ondersteunt de Vlaamse land- en tuinbouw door duurzame investeringen te stimuleren. Naast de professionele land- en tuinbouwer komen ook de voedingsindustrie, de omkaderingssector (zoals praktijkcentra), sociale instellingen en consumentencoöperaties in aanmerking voor steun. De volgende PDPO III-maatregelen kwamen aan bod op de twee studiedagen: 'Steun aan investeringen op het landbouwbedrijf', 'Projectsteun voor innovaties in de landbouw', 'Steun aan niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf', 'Overnamesteun voor jonge landbouwers', 'Steun voor ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven' en 'Steun voor de oprichting en werking van EIP-operationele groepen'. Daarnaast werd ook nog de 'Waarborg voor investeringen en overnames in de landbouw' besproken.

De steunaanvraag verloopt uitsluitend via het e-loket. Het is de verantwoordelijkheid van de landbouwer zelf om deze steunaanvraag goed in te vullen. Per maatregel geldt er een indienperiode of blokperiode. De indiening van een aanvraag voor de maatregelen investeringssteun, opstartsteun voor overnames, niet-productieve investeringen, aanloopsteun voor de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven gebeurt via continue indienperiodes. Projectsteun voor innovaties in de landbouw daarentegen gebeurt via een oproep. "Na het afsluiten van een indienperiode of blokperiode worden alle aangemelde investeringen gerangschikt van hoog naar laag op basis van een doelmatigheidsscore. De score weerspiegelt de bijdrage tot de realisatie van de doelstellingen van de VLIF steunmaatregel. De selectie wordt gebaseerd op enerzijds de scores en anderzijds het vooropgestelde beschikbare budget binnen de betreffende indienperiode. Bij iedere VLIF maatregel wordt vermeld welke selectiecriteria er gelden."

De dossierbehandeling zelf start na het opladen van de stavingsdocumenten via het e-loket. Daarbij worden de VLIF-voorwaarden en de uitvoer van de aangemelde verrichting(en) gecontroleerd. Nadat alle VLIF-voorwaarden werden aangetoond, kan de financiële afhandeling van het dossier beginnen. Wat de opvolging betreft, geldt als basisregel dat de voorwaarden gedurende 5 à 7 jaar moeten worden nageleefd.

De maatregelen werden tijdens de studiedag telkens beknopt toegelicht. Zo heeft de maatregel 'Steun aan investeringen op het landbouwbedrijf' als doel de weerbaarheid van de sector te verhogen, het energiegebruik efficiënter te maken, de uitstoot van broeikasgassen en ammoniak te reduceren en de luchtkwaliteit te verbeteren. De steunomvang bevat 15% of 30% afhankelijk van de bijdrage tot het verbeteren van de duurzaamheid van de land- en tuinbouwproductie.

De 'Overnamesteun voor jonge landbouwers' biedt steun voor de vestiging als bedrijfsleider op een bestaand landbouwbedrijf. Subsidiabele opstartverrichtingen zijn: de overname van de bedrijfsbekleding, de aankoop van dieren, nieuwe machines, nieuw materieel en voorraden, de aankoop van landbouwbedrijfsgebouwen en de overname van aandelen van een landbouwbedrijf. De selectie gebeurt aan de hand van de bijdrage aan de generatiewissel in de sector of de zeggingskracht in het bedrijf. Hoe meer zeggingskracht de overnemer heeft, hoe groter de kans op selectie. De VLIF-administratie maakt een opstartplan op bij vestiging. Het vormt een soort van opsomming van de voornaamste elementen uit het dossier en een opsomming van de specifieke voorwaarden of geëiste acties. Daarnaast wordt de bedrijfszekerheid bij vestiging aangetoond. Bovendien moet men voldoen aan de wettelijke normen voor leefmilieu, hygiëne, dierenwelzijn en ruimtelijke ordening.

Met de 'Steun voor niet-productieve investeringen' beoogt het VLIF een verhoogde biodiversiteit, een verbeterd bodembeheer, verminderde erosie en een verbeterd waterbeheer. Het gaat hier dus om investeringen rond natuur- en landschapsbeheer die inspanningen vragen van de landbouwer, maar geen inkomsten genereren. Enkele voorbeelden van subsidiabele investeringen zijn: de aanleg van kleine landschapselementen, poelen en erosiedammen. De premie omvat 100% van de subsidiabele kost. De steunaanvraag dient men in via het e-loket. De scores worden toegekend volgens de mate waarin men een verhoging van de biodiversiteit, een verbetering van het waterbeheer en een verbetering van het bodembeheer realiseert.

De 'Steun voor ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven' is bedoeld voor landbouwbedrijven die net iets te klein zijn om voor de reguliere VLIF-steun in aanmerking te komen, maar kansen hebben om zich te ontwikkelen. De aanvrager moet voldoende bedrijfszekerheid kunnen aantonen, alle normen moeten worden nageleefd, verdere ontwikkeling brengt deze normen niet in gedrang en de aanvrager moet een ontwikkelingsplan kunnen voorleggen. Er kan steun worden verkregen voor drie verschillende omschakelingen: de omschakeling van de gangbare productie naar biologische productie, de omschakeling van de gangbare commercialisatie naar commercialisatie via de korte keten en ten slotte de omschakeling van de gangbare landbouwproductie naar een bedrijf gespecialiseerd in een nieuwe of zeldzame landbouwproductie, zoals wijnbouw of het kweken van insecten. De drie selectiecriteria voor deze maatregel zijn: *deadweight*, de mate waarin de productietechniek milieuvriendelijk is en de mate waarin het maatschappelijk draagvlak of het imago van de sector wordt verbeterd.

De maatregel 'Projectsteun voor innovaties in de landbouw' wil innovatie stimuleren in de Vlaamse land- en tuinbouwsector als aanvulling op de reguliere VLIF-steun voor gangbare investeringen. De subsidie voor innovatieve investeringen geldt inclusief voor de software en besturingsprogramma's die hiervoor nodig zijn. Ook de begeleidingskosten zijn subsidiabel, want voor innovatie is er vaak nood aan een trekker en aan een deskundig begeleider. De doelgroep van deze steunmaatregel zijn landbouwers. Groepen van landbouwers kunnen geen beroep doen op deze subsidie.

Steun voor de oprichting en werking van EIP-operationele groepen

Tot slot werd ook nog de 'Steun voor de oprichting en werking van EIP-operationele groepen' toegelicht. Deze maatregel beoogt partnerschappen te smeden, de innovatiekloof te dichten en aan kennisuitwisseling te doen. Het moet de interactie tussen onderzoek en praktijk met andere woorden bevorderen. Innovatie ontstaat door creativiteit en interactie tussen actoren om nieuwe en/of bestaande (stille) kennis te combineren. Er wordt echter alleen van innovatie gesproken wanneer een nieuwe creatie min of meer de norm wordt. De wisselwerking en bemiddeling tussen de actoren is van cruciaal belang. Hiertoe dienen de operationele groepen. Een operationele groep

bestaat uit minimum landbouwers en onderzoekers en werkt rond een concreet innovatieproject gericht op innovatieve oplossingen voor specifieke problemen of nieuwe kansen en het zorgt voor een verspreiding van de resultaten. Ngo's, adviseurs en de agri-business kunnen ook lid vormen van een operationele groep. De twee belangrijkste doelstellingen van deze maatregel zijn de productiviteit en efficiëntie in de landbouw bevorderen en de landbouw duurzamer maken. Voor meer informatie over deze maatregel, verwijzen we u graag door naar de PowerPointpresentatie of de website van het Departement Landbouw en Visserij: <http://lv.vlaanderen.be/nl/voorlichting-info/voorlichting/eip>.

Voor meer informatie over de verschillende VLIF-maatregelen verwijzen we graag naar de PowerPointpresentatie of de beschikbare informatie over de VLIF-maatregelen op de website van het Departement Landbouw en Visserij: www.vlaanderen.be/vlif.

Voor meer technische en praktische informatie over het indienen van een steunaanvraag via het e-loket kan u terecht op het nummer van de infolijn: 02 552 73 20.

Voor inhoudelijke vragen, kunt u steeds contact opnemen met uw buitendienst.